

Hallituksen esitykset

15/2017

57/2017

71/2017

15/2018

16/2018

Verojaosto 3.4.2018

Keskeisiä asioita kuntien / maakuntien kannalta

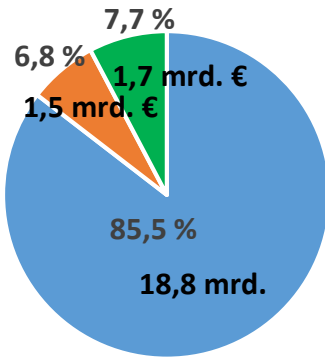
- Verotuksen ja verotulojen suhteellisten osuuksien muutos
- Maakuntien verotusoikeus
- Rakennejärjestelyiden varainsiirtoverovapaus
- Arvonlisäverolinjaukset ja niiden vaikutukset
- Tilinpäätös- ja verotietojen eriyttäminen ja julkisuus
- Maakuntien tuloverotus ja tappioiden vähentäminen

Verotuksen muutokset

- Kunnallisveroprosenttia alennettava vuodelle 2020 noin 12 %-yksiköllä
 - » Määrä elää syksyyn 2019 asti ja lukitaan laskelmien perusteella joissa pohjana kuntien 2018 tilinpäätökset ja talousarviot 2019
 - » Vuodelle 2021 kunnallisveroprosentti päätettävissä vapaasti 0,10 %-yksikön tarkkuudella
- Kuntien yhteisövero-osuutta alennetaan 9,02 %-yksiköllä (31,35 % -> 22,33 %)
 - » HE: Alennus 500 M€ vuoden 2016 tasossa eli vastaa jo 600 M€ vuoden 2020 tasossa
 - » Alennus tulisi tehdä 500 M€ 2020 tasossa

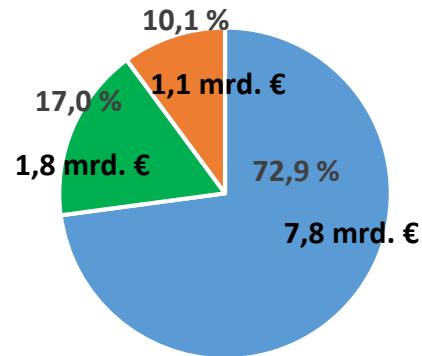
Kuntien verotulot 2016 vs. 2020

Kuntien verotulot 2016

■ Kunnallisvero ■ Yhteisövero ■ Kiinteistövero

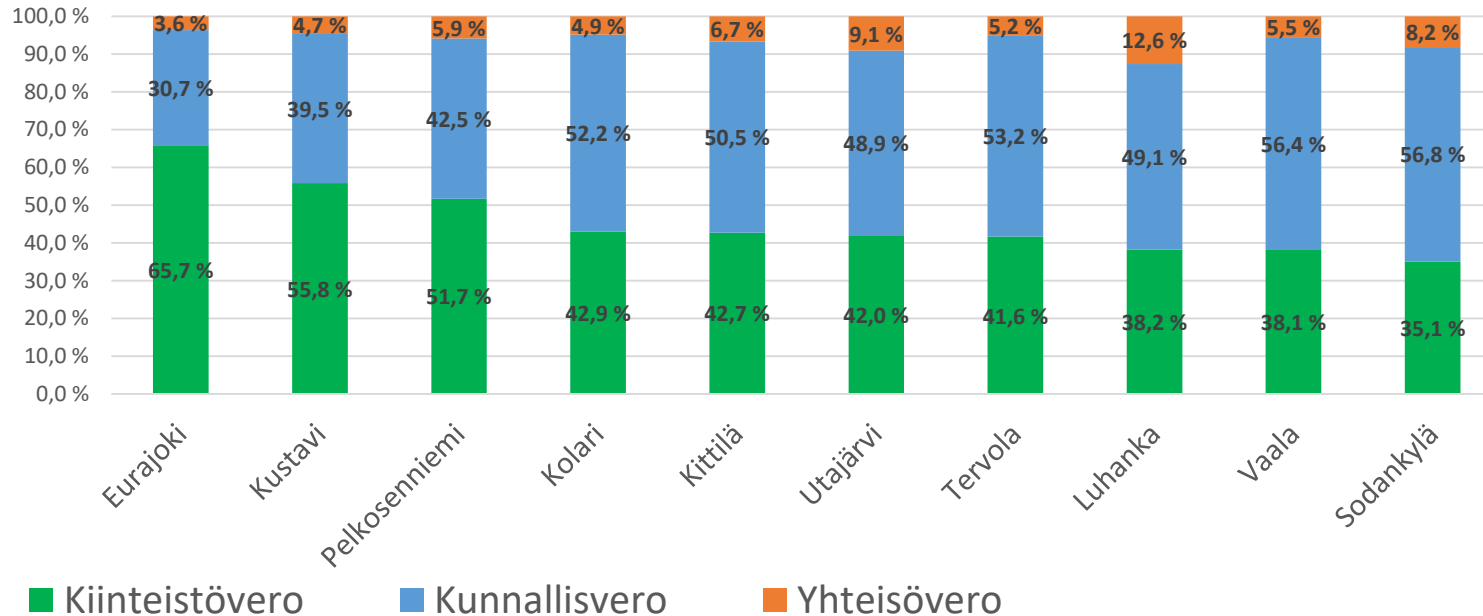
Kuntien verotulorakenne 2020*

■ Kunnallisvero ■ Kiinteistövero ■ Yhteisövero

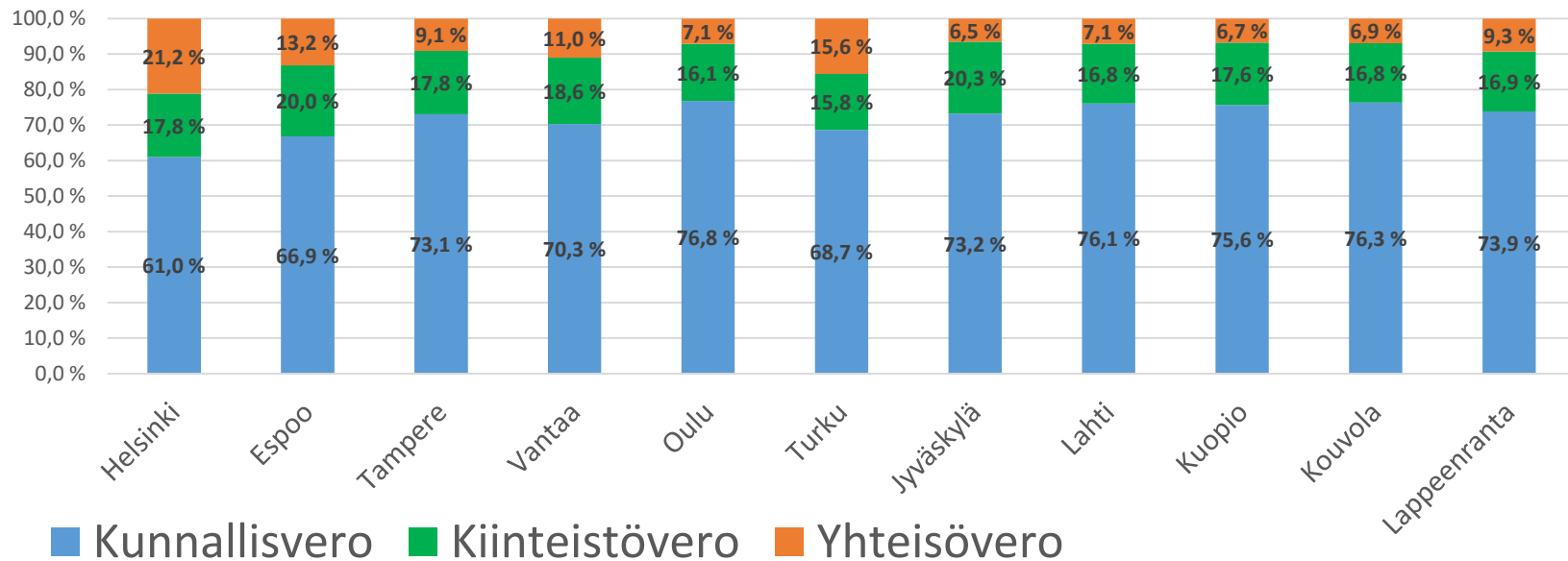
*perustuu VM:n alustaviin laskelmiin 26.6.2017, vuoden 2018 tasossa

Kunnat, joissa kiinteistöveron osuus verotuloista suurin vuonna 2020*

*perustuu VM:n alustaviin laskelmiin 26.6.2017, vuoden 2018 tasossa

Suurten kaupunkien verotulorakenne 2020*

*perustuu VM:n alustaviin laskelmiin 26.6.2017, vuoden 2018 tasossa

Maakuntien verotusoikeus

- Maakunnille tulisi turvata aito itsehallinto, mikä edellyttää maakuntien verotusoikeuden toteuttamista uudistuksen myöhemmässä vaiheessa
 - » Valtionrahoitukseen perustuva malli on esitysluonnoksessa johtanut maakuntien aivan liian tiukkaan ja yksityiskohtaiseen valtionohjaukseen
- Kansainvälisten vertailujen mukaan paikallis- tai aluehallinnolla on yleensä vähintäänkin osittainen omaan verotusoikeuteen perustuva verorahoitus
- Verotusoikeus lisäisi päätöksenteon vastuunkantoa ja läpinäkyvyyttä
 - » Verotusoikeuden puuttuminen on ongelmallinen myös järjestelmän kannustimien kannalta. Kannustimilla on merkittävä rooli toiminnan tehostamisessa, jota uudistuksella tavoitellaan
- Maakuntien verotusoikeuden valmistelu tulee aloittaa mahdollisimman pian
 - » Valmistelun yhteydessä on syytä tarkastella laajemmin kuntien ja maakuntien veropohjaa tulevaisuutta ajatellen

Varainsiirtovero

- Uudistuksen seurauksena ei saa syntyä tilanteita joissa varainsiirtoverotus aiheuttaa lisäkustannuksia kiinteistöomaisuuden muutoin tarpeellisissa uudelleen järjestelyissä
- Voimaanpanolaissa ehdotetaan säädettäväksi, että varainsiirtoverotuksessa ei syntyisi veroseuraamuksia siirrettäessä kuntayhtymät varoineen ja velkoineen voimaanpanolaissa tarkoitetulla tavalla maakunnille ja näiden varojen siirtyessä edelleen voimaanpanolaissa tarkoitetulle valtakunnalliselle osakeyhtiölle
- Kunnat joutuvat uudistuksen seurauksena siirtämään kiinteistöjään vastaavasti omistamiinsa yhtiöihin kuntalain yhtiöittämisvelvoitteen perusteella ja lisäksi kunnilla on muutoin tarpeen järjestellä kiinteistöomistuksiaan maakuntauudistuksen johdosta
- Kuntien ja kuntayhtymien omistamien kiinteistöjen järjestelyitä ja yhtiöittämisiä tulee kohdella uudistuksessa varainsiirtoverotuksessa samalla tavoin
 - » Voimaanpanolakiin tulee sisällyttää kuntien kiinteistöomaisuuden osalta vastaavat varainsiirtoverovapautta koskevat säännökset, joilla varmistetaan, ettei kunnille tai niiden yhtiöille synny varainsiirtoveroseuraamuksia siirrettäessä maakunnille tai niiden yhtiöille vuokrattavia kiinteistöjä velkoineen kunnallisiin yhtiöihin

Arvonlisäverotus

- Nykyjärjestelmässä kunnat saavat verottoman toiminnan hankintoihin sisältyvän arvonlisäveron palautuksena Verohallinnolta
- Arvonlisäverottomina ostettujen sosiaali- ja terveystalveluiden osalta saadaan ns. laskennallista palautusta, joka on 5 % ostohinnasta
 - » Järjestelmä on luotu kilpailuneutraliteetin varmistamiseksi
- Palautuksina saadut arvonlisäverot jäävät kuitenkin kuntien lopulliseksi kustannukseksi, koska ne on otettu huomioon muissa kuntien ja valtion välisissä rahavirroissa (valtionosuudet ja yhteisöveron jako-osuus)

Arvonlisäverotus

- Maakunnille ei esitetä vastaavaa palautusoikeutta, vaan arvonlisäverot korvataan erillisellä valtion rahoituksella
 - » Valtion arvonlisäverotulot nousevat vastaavasti, joten korvaus kustannusneutraali
 - » Eesityksen mukaan arvonlisäverojen korvaamista koskevat lait tulevat voimaan vasta 1.1.2020
 - » Maakuntien valmisteluvaiheen rahoituksessa arvonlisäverokustannuksia ei ole huomioitu
 - » Valmisteluvaiheen arvonlisäverokustannukset tulee korvata 1.7.2018 alkaen vastaavasti erillisrahoituksella, koska kyse saman toiminnan valmistelusta ja mahdollistamisesta 1.1.2020 alkaen

Arvonlisäverotus

- Hallituksen esityksessä on esitetty arvonlisäverotuksen laskennallisen palautuksen soveltamisalan kaventamista kuntien osalta ainoastaan varhaiskasvatukseen
 - » Katsomme, etteivät ehdotetut muutokset ole välttämättömiä uudistuksen johdosta ja niitä ei ole perusteltua ainakaan tässä vaiheessa viedä eteenpäin
 - » Esitetyt muutokset aiheuttavat lisäkustannuksia kunnille ainakin oman henkilökunnan työterveyshuollon järjestämisestä sekä koulupsykologin palveluiden hankinnan osalta (kustannuksia ei huomioitu laskelmissa)

Tilinpäätöstietojen eriyttäminen ja julkisuus

- Suoran valinnan palvelun tuottajien osalta tilinpäätöksen sisällölliset eriyttämisvaatimukset tulee olla yhtäläiset
 - » Nyt esityksessä maakunnilla paljon laajemmat vaatimukset kuin yksityisillä toimijoilla
 - » Yksityisiltä toimijoilta ei esimerkiksi edellytetä eriytettyä rahoituslaskelmaa, tasetta ja toimintakertomusta lukuineen

Verotietojen julkisuus

- Verotietojen julkisuuden tulisi olla tarpeeksi laajaa, että sen perusteella pystytään tekemään huomioita aggressiivisesta verosuunnittelusta
 - » Suurkonsernien osalta vaadittavia tietoja tulisi laajentaa vastaamaan Verotusmenettelylain 14 d §:n maakohtaisen raportoinnin tietoja
 - » Verosuunnittelun kannalta keskeisten konsernitietojen (kuten konsernin sisäiset korot ja korvaukset aineettomasta omaisuudesta) tulisi vaatia myös nyt ehdotettua pienemmiltä konserniyrityksiltä
 - » Tietojen antamatta jättäminen tulisi sanktioida

Tuloverolain 21 d ja 120 a §

- Suoran valinnan palveluiden yhtiöiden ja maakuntien vastaava verotuskohtelu on perusteltua kilpailuneutraliteetin ja valtiontukinäkökulmasta
- Tappioiden vähennysoikeuden rajaaminen pelkästään maakuntien osalta ei ole perusteltua
 - » Maakuntien tulisi, niin halutessaan, pystyä vähentämään suoran valinnan toiminnan tappiot muista veronalaisista toiminnoistaan tai toisin päin vastaavasti kuin yritykset

Lopuksi

- Yhteisöveron jako-osuuden leikkaus tulee tehdä 2020 tasossa
- Maakuntien verotusoikeuden valmistelu tulee aloittaa
- Maakuntien valmisteluvaiheen arvonnalisäverokustannusten rahoitus tulee varmistaa
- Kuntien oikeutta arvonnalisäverolain laskennalliseen palautukseen ei tule rajata
- Uudistuksen johdosta tapahtuvien kuntakonsernien rakennejärjestelyjen varainsiirtoverovapaus tulee varmistaa
- Julkisten tilinpäätöstietojen sisältö tulee yhtenäistää
- Julkisten verotustietojen sisältöä tulee tarkistaa
- Maakuntien verotuksellisten tappioiden tasaus tulee olla esitettyä joustavampi